

www.comdos.bg

КОМИСИЯ

за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

Из архивите на ДС

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РУ НА ГЩ НА БНА В АЗИЯ (1944-1991)

Документален сборник

34

Основни цели, постигнати при съставянето на сборника

- **Документите, включени в настоящото издание показваха по недвусмислен начин, че дейността на българските тайни служби в Азия е изцяло подчинена на целите, задачите и интересите на Съветския съюз в този регион на света.**
- **Архивните материали разкриха неизвестни до този момент сведения за исторически събития, разиграли се на територията на Китай, Северна и Южна Корея, както и нови данни за външната политика на Япония по време на Студената война.**

Китайска народна република

- Дейността на българското разузнаване на територията на Китай започва през декември 1966 година, когато в Пекин са изпратени оперативните работници „Войводов“ като резидент и „Пашов“ като негов помощник.

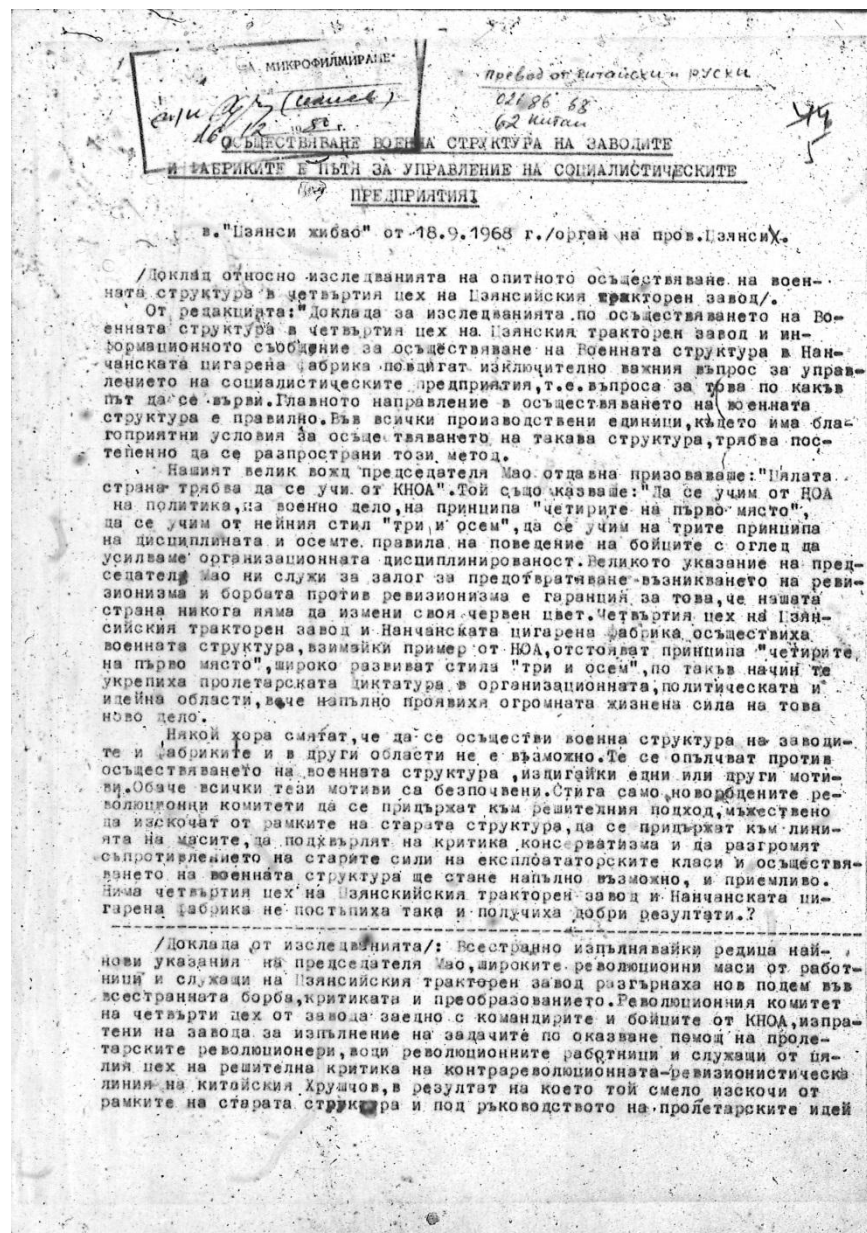
Установяване на комунистическото общество в Китай

1. „Големият скок напред“ – началото на 1958 – 1961 г. - от глад умират между 25 и 30 милиона китайци
2. Великата пролетарска културна революция – 1966-1976 – милиони са изпратени на заточение в отдалечени райони

Документи от Служба „ Военна информация“

Писма и докладни записки от
българския военен аташе в Пекин
полк. Мирчев. (от 1972 г. генерал-
майор) до отдела за
„Международни връзки“ при
Генералния щаб на БНА.

Документи от Служба „Военна информация“

Информации придобити
от контакти и разговори
с военните аташета на
капиталистическите
страни

022/16 4.9.1969 ^{секретно!}
262 китайски
СОФИЯ - МНО 115
170

Дом. организ.
16 септ., 30.9.69.

НАЧАЛНИКА НА ГЕНЕРАЛНИЯ ШАБ
НАЧАЛНИКА НА ПОДЕЛЕНИЕ 35440

Приложени, изпращам Ви:

1. Доклад за военната доктрина на КНР, в един екземпляр от 33 листа - секретен;
2. Докладна записка относно проведен разговор с индийския военен аташе, в един екземпляр от два листа - секретна;
3. Докладна записка за проведен разговор с френския военен аташе, в един екземпляр от четири листа - секретна.

Приложение: горните материали.

г. Пекин, 17.4/2.8 1969 г.
Отпечатано в два екз.
екз. № 1 - адресанта,
екз. № 2 - к.д.

Военен аташе: *Мирчев*
полк. /Мирчев/

м.г. Сивил
27.1.69.

Получих приложението по т. 1.
Получих приложението по т. 2.
Получих приложението по т. 3.
Получих приложението по т. 4.

Документи от фондовете на НРС

През **1974** година, към ПГУ- ДС е създаден специален отдел за работа срещу Китай – отдел 17- ти.

През **1975** година е подписан комплексен план между МВР на НРБ и КГБ съгласно, който се осъществява взаимодействието със съветските разузнавателни служби.

УТВЪРЖДАВАМ,
МИНИСТЪР НА МВР
ген. лейтенант
София, 25.XI 1976 г.

142
Строго секретно!
Екз. № 2

КРАЙДОПОСЛАВЕНА
ДЕДВОПОСЛАВЕНА
§ 17 17
от БДРДОПОСЛАВЕНА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ

По изпълнението решението на ПБ на ЦК на БКП № 279 от 25.VII.1975 г. по проблемите на Китай и борбата срещу маоизма.

След смъртта на Мао Цзе-дун и станалите промени в китайското ръководство, продължава курса на антисъветизъм и разкол в международното комунистическо движение. Наред с това обаче съществуват някои симптоми за повече контакти с китайските представители, което следва да се използва от нас. Това налага да се проведат допълнителни мероприятия за работа по линия на Китай както следва:

1. Да се разработи и изпрати до резидентурите ориентировка-задание за положението в Китай на сегашния етап и произтичащите за нас задачи.

Срок: 31.XII.1976 г.

2. Резидентурите на ПГУ-ДС в трети страни, в които има китайски официални представителства или колонии с китайска

Документи от фондовете на МВР

Почти изцяло,
придобитата от ВГУ
информация се отнася
до политиката на
Китай спрямо СССР.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Секретно!
Екз. единствен

М-во на вътрешните работи
Управление VII

Вх. № 26 от 2.7.1975 г.

С П Р А В К А

за оперативната обстановка по китайско-албанска линия през 1974 г.

В последните години групата на Мао Цзе-дун направи успешни опити и разкъса обръча на самоизолацията, като за целта координира действията си с класово разнородни държави и реакционни режими.

Под прикритието на ултра революционна фразеология маоистите провеждат националистическа политика с ярко изразена тенденция на шовинизъм и груб хегемонизъм. На тези цели служи и маоистката антимарксистическа концепция за обединението на малките и средните държави за борба срещу двете държави СССР-САЩ. Разбира се, главният удар те насочват срещу Съветския съюз, като го обявяват за враг номер едно на КНР. По този начин външнополитическия курс на китайското ръководство, напълно съвпада с интересите на противниците на социализма.

Независимо от голямата отдалеченост на КНР от балканските страни, китайското ръководство активно работи за проникването на широк фронт в тези страни, независимо от обществения им строй. За постигането на своите тактически цели, с оглед да изолира СССР и НРБ от балканските страни, то подхожда диференцирано спрямо отделните държави, като с едни разширява икономическото сътрудничество, с други политическото, идеологическото, а с трети - военното.

От балканските страни НРБ се оказва най-сериозното препятствие за осъществяване на планове на китайската дипломация и разузнаване. Въпреки неблагоприятните условия и липсата на всякакви реални перспективи за успех в разколническата и подривна дейност

Северна и Южна Корея

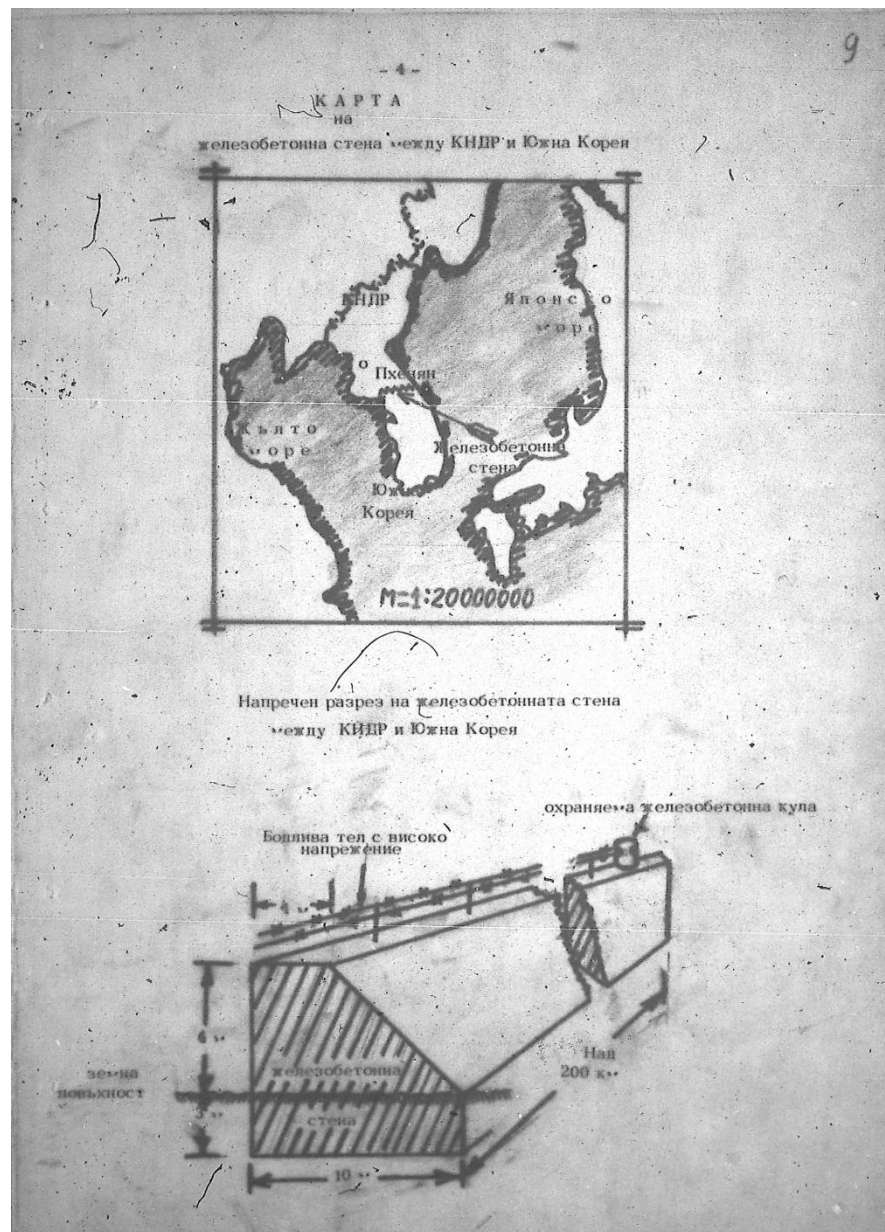
Териториите на двете корейски държави съвпадат с тези на окупационни зони след края на Втората световна война.

Информации за положението на 38 – я паралел

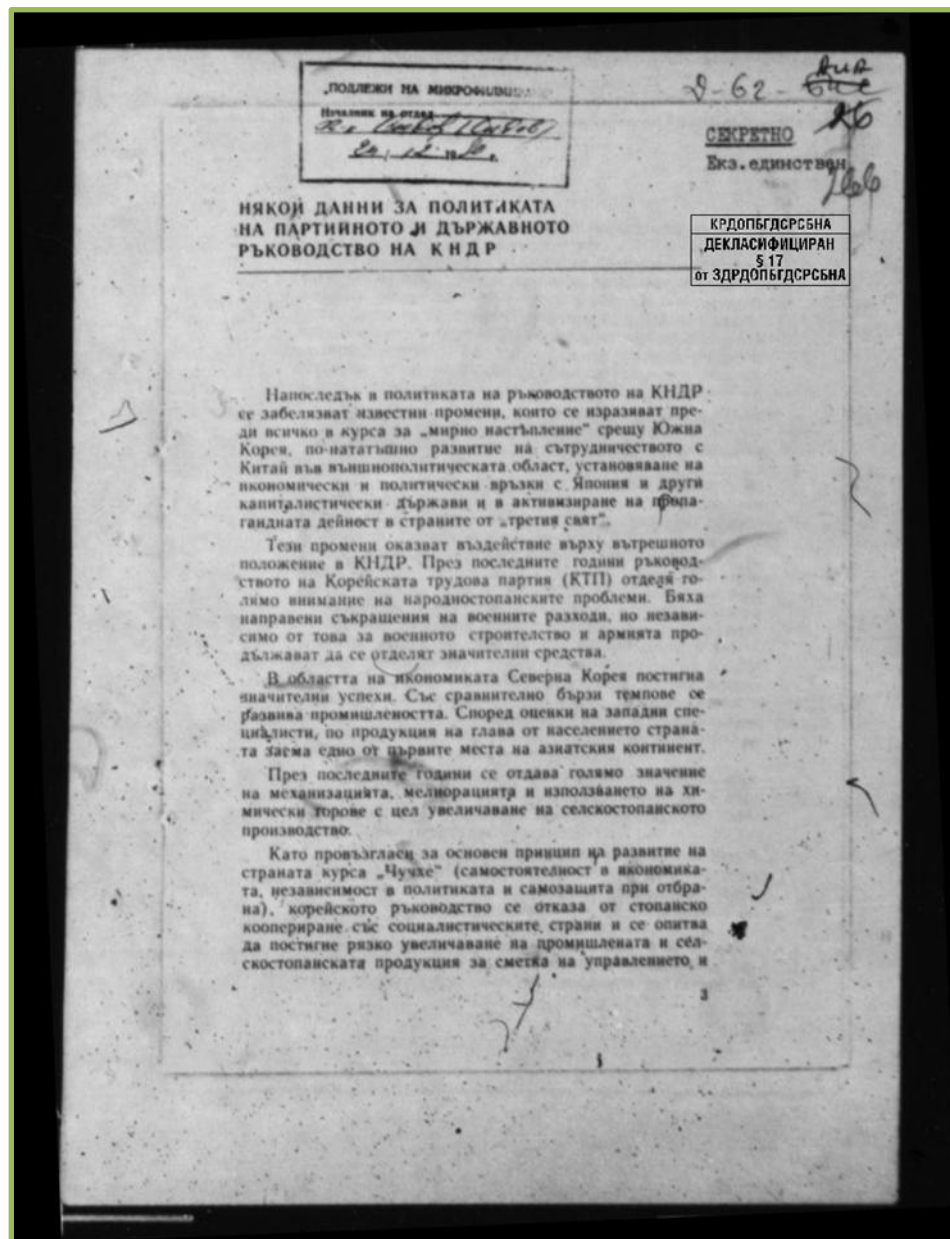
С цел предотвратяване на нахлувания от страна на КНДР, Южна Корея построява железобетонна стена по цялото протежение на границата между двете части на Корея. Стената е дълга над 200 километра, висока 6 метра, а основата ѝ е широка 10 метра. На най-горната част на стената са прокарани проводници с високо напрежение.

Berliner Mauer – 150 км дължина
и 3, 60 м височина

Военно разузнаване

**ВЪТРЕШНАТА ПОЛИТИКА НА
СЕВЕРНА КОРЕЯ НОСИ
БЕЛЕЗИТЕ НА СТРОГА
ЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ, СЪЧЕТАНА
С МНОЖЕСТВО МЕРКИ НА
ОГРАНИЧЕНИЯ И
СКОВАВАНЕ НА МИСЪЛТА.**

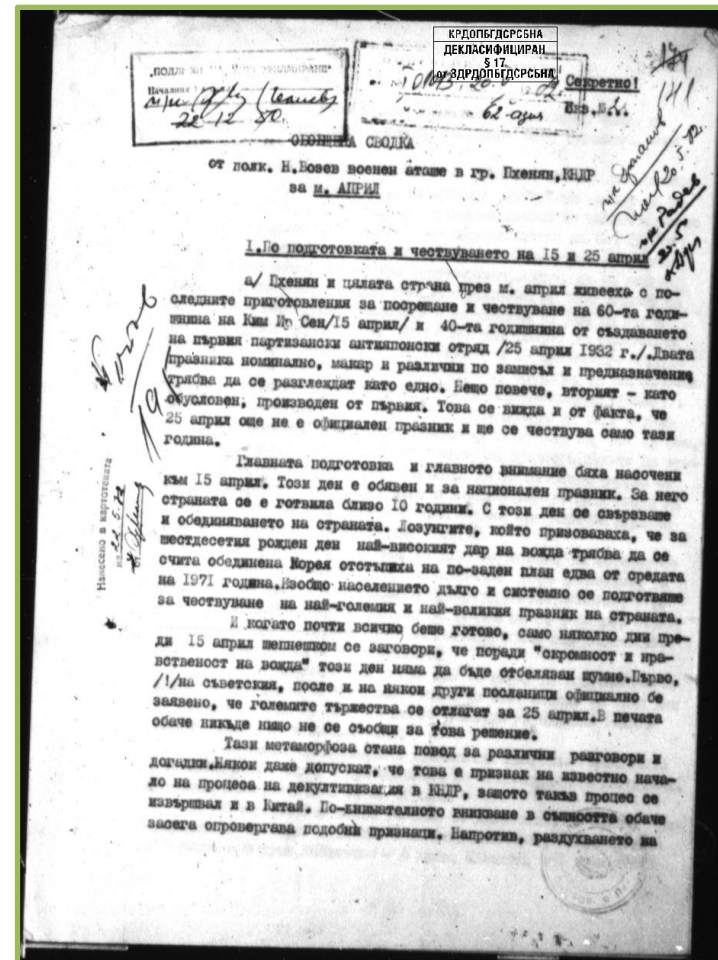
Независимост в политиката, самостоятелност в икономиката и самозащита в отбраната

- **Въоръжените сили на Северна Корея се намират в положение на постоянна бойна готовност.**
- **Същите провеждат мероприятия от политически характер с цел възпитание на целия личен състав във вярност към Ким Ир Сен.**

Култът към Ким Ир Сен

- След 1966 година в Северна Корея се осъществява „идеологическа революция“, чиято цел е да бъдат унищожени всички стари идеи, партията и народът да се въоръжат с революционните идеи на Ким Ир Сен

Личната победа на вожда Ким Ир Сен над капитализма

- 6 -

на тези войсковы единици с булдзери и друга инженерна техника за преодоляване на стената. Армията провежда още от мирно време мероприятия по преодоляване на стената, като тунелите са изкопани на най-главните направления. Едно-временно с това в гарнизоните са построени стени със същата величина с цел обучение на личния състав за преодоляване на същата. Това е съчетано с провеждане на партийно-политическа подготовка в армията за издигане авторитета на Ким Ир Сен като ръководител, който ще обедини двете части на Корея. В резултат на тази партийно-политическа работа се оценява, че армията е готова за действия срещу Южна Корея и за обединение на двете части на страната с военна сила. Чакало се само подходяща военно-политическа ситуация. Като пример за висока бойна готовност на армията се сочи случаят с пленяването на американския шпионски кораб "Пуэбло" през 1970 г. Както е известно през 1970 г. в териториалните води на КНДР, от нейните погранични части, беше задоволен шпионският американски военноморски кораб "Пуэбло".

Под претекс за освобождаване на кораба "Пуэбло" и на неговия екипаж САЩ за кратко време са дислоцирали около бреговете на КНДР около 300 кораба от различни класи, предимно от състава на 7-и американски флот. В този флот е имало и няколко самолетоносача с атомни бомби на борда. Американските кораби се виждали от сумата на КНДР навътре в Жълто и Японско морета. Тази военна заплаха САЩ подкрепили и с един ултиматум до правителството на КНДР, в който се определяло час за връщане на кораба и екипажа на американските власти. Този ултиматум е бил спешно разгледан от правителството на КНДР, което се проконсултирало с правителствата на СССР и Китай. И двете правителства дали съвет да се върне кораба и неговия екипаж на САЩ.

- 7 -

Ким Ир Сен, обаче не се съгласил и в цялата страна се провели бързи мероприятия по подготовката на населението, индустрията, администрацията, войската към война. Цялото население на Пхенян е било вкарано в подземните скривалища и метрото (Пхенян е град с най-далбоко метро под земята от всички съществуващи метра по градовете на света), а из града са патрулирали само военни и длъжностни лица по ПВО.

Във въоръжените сили на КНДР са били проведени партийно-политически мероприятия по обезпечаване на предстоящите бойни действия. На всички военнорслужещи им била обяснена конкретната задача, която те трябва да изпълняват със започването на бойните действия. Особени мероприятия са били проведени в поделенията на ВВС. При обяснението на задачата на летателния състав на всеки се е поставяло конкретна задача кой кораб от американските ВМС трябва да унищожи. На кратък митинг в една летателна част един офицер-летец издигнал предложение: да се натоварят самолетите с пълно бомбово натоварване и с тях да се таранят всички кораби на САЩ, дислоцирани покрай бреговете на КНДР. На всеки кораб по един самолет, ще бъде унищожен един севернокорейски самолет и един летец, но затова ще бъде унищожен целият 7-и американски флот. Този летец отхвърнал пръста си и с кръвта си написал: "Заклевам се, че в името на Родината и на другаря Ким Ир Сен ще жертвам себе си и самолета си, но ще унищожа американските империалисти!" Неговият пример бил последван от 300 летци от ВВС на КНДР. И всички те отхвърнали от пръстите си и с кръвта си написвали клетва за саможертва пред Родината и пред Ким Ир Сен.

На Съединените щати им било дадено отговор, че КНДР е готова за война. Виждайки решителният отпор на правителството и народа на КНДР, САЩ започнали да изтеглят корабите си от бреговете на Корея.

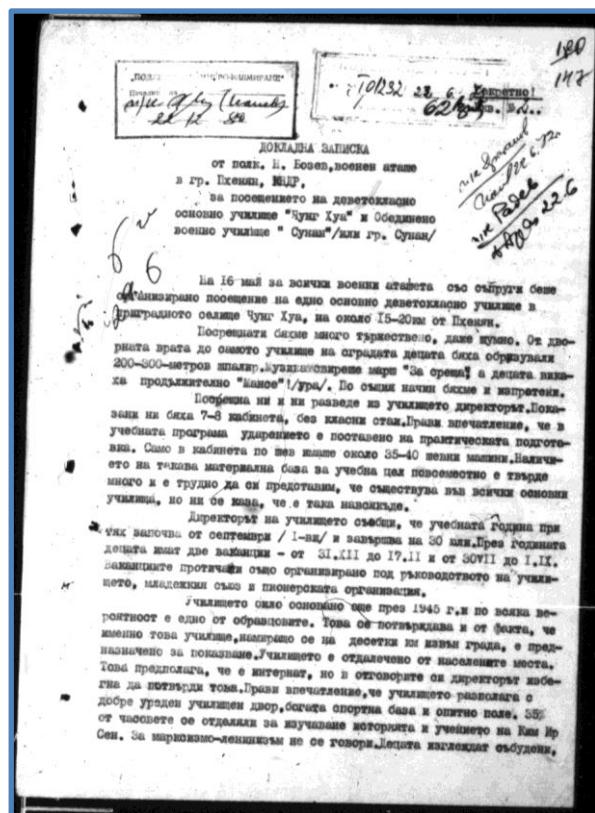
Плененият през 1970 година американски шпионски кораб „Пуебло“

Агентурно- оперативна обстановка

Контакти и инициативи по неорганизиран ред в Северна Корея са невъзможни. Най-постоянните източници на информация си остават протоколните и делови визити, радиото и печата.

Посещение на военните аташета в деветокласно училище

Рожденният ден на Ким Ир Сен

Всяка година през април народът на Северна Корея отбелязва тържествено рождения ден на комунистическия вожд Ким Ир Сен.

В Пхенян трудовите усилия са насочени към завършване на крупни обекти: монументални мемориали в негова чест, нови улици, грандиозни трибуни на централния площад, маскировъчни сгради, закриващи от погледа бедните къщи и улици.

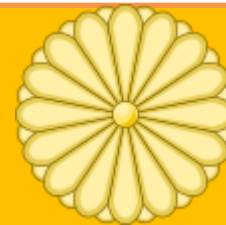
В съревнованието за изграждане на новите обекти, по случай рождения ден на Ким Ир Сен **нощният труд** става още по-масово явление.

Учениците провеждат непрекъснати маршировки, предимно **нощем и рано сутрин**.

В Япония

- Липсва „културна революция“
- Липсва „идеологическа революция“
- Липсват мерки за ограничаване и сковаване на мисълта
- Липсва увеличаване на нощния труд, когато императора има рожден ден.
- Липсват каквито и да било кампании за пречистване на японската култура

Я П О Н И Я

В продължение на 1200 години, през месец април се отбелязва традиционния японски обичай на съзерцание на красотата на цъфналите вишни –сакура

Хората излизат в отпуск или работодателите доброволно ги освобождават.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 10,
а.е. 80
ноември 1962 г.

Според оценката на страните-
членки на НАТО, политиката на
Япония съдейства за укрепване
позициите на
„свободния свят“ в Азия.

189
2.-

ни системи" и да съдействува за проникването на комунистически-
те идеи в този район, но и да способствува за създаването в
много необвързани страни от Азия на определено "политическо
единство", което помагало на тези страни, макар и временно, да
се избавят от комунистическата "поддривна дейност".

Що се отнасяло до военните режими, чиито ръководители се
стремели да запазят стабилността в своите страни, имало всички
възможности тези режими да бъдат използвани в интерес на Запада.
Сегашният режим в Южна Корея, например, представлявал най-добра-
та възможна форма на некомунистическо правителство в тази страна.

Друг проблем бил икономическата помощ за слаборазвитите
азиатски страни. Тази помощ била недостатъчно ефективна. За да
се повишала нейната ефективност, правителствата на западните
страни трябвало по-правилно да разпределят капиталовложенията
и да насочват помощта към осъществяване на най-полезните проекти,
а местните административни органи да подобрят стопанската си дей-
ност.

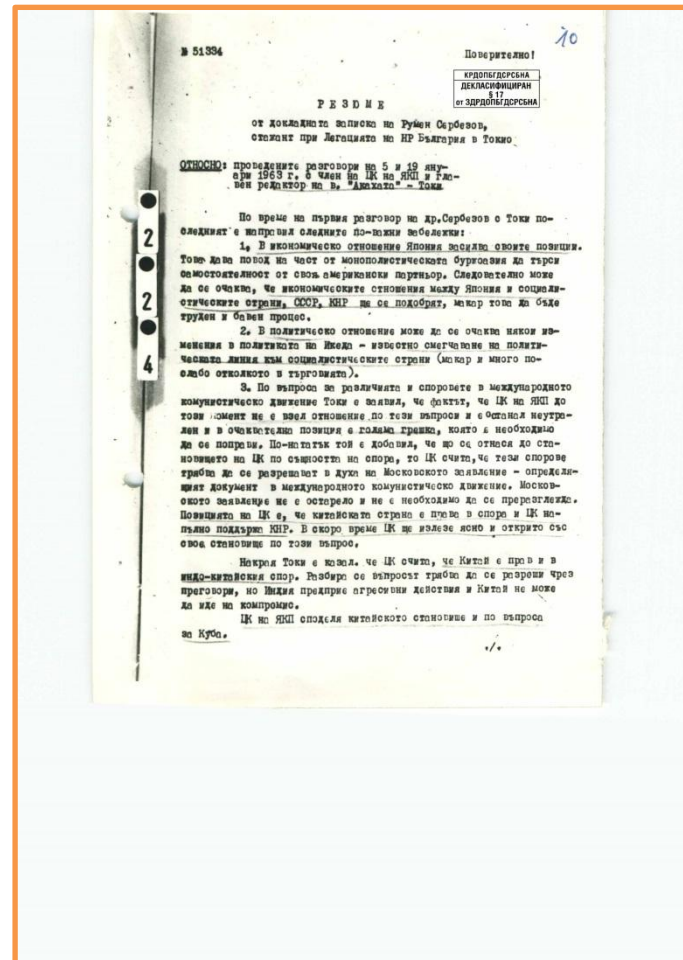
Трябвало да се има предвид и проблемът за поощряване на
Япония. Тя трябвало да бъде привлечена за провеждане на полити-
ката на Запада в Азия. Според оценката на страните-членки на
НАТО, сегашната политика на Япония съдействувала за укрепване
позициите на "свободния свят" в Азия, затова западните държави
трябвало да дадат на Япония да разбере, че нейната подкрепа е
полезна и високо се цени.

МИНИСТЪР НА ВЪТР. РАБОТИ:

с. 1 Д. Димитров
16.11.1962 г.

Азиатският неутралитет представлява политическа сила, която не трябва да се подценява

И Японската
комунистическа партия
поддържа линия на
официален неутралитет.

Агентурно-оперативна обстановка според информацията в документите

- *„Японското проследяване”, наред с по-прикритите и фини методи си служи и с най-груби такива, което е било ярко изразено преди заминаването на бившия посланик Христо Боев.*

АКРДОПБГДСРСБНА – НРС, ф. 4, оп. 4, а.е. 100

Японците постигат най- добре своите цели с чужденците с „ помощта“ на гейшите

Азия, опис 6, а.е. 100

- 7 -

и с друга техника.

С положителност може да се каже, че се използват и форменици: полицаи, каквито има на най-оживените места в Токио, където имат построени полицейски постове, а също и моторизираната полиция - с леки коли и мотоциклети, която патрулира във всеки район на Токио и по всяко време на денонощието. Както полицията с леки коли и мотоциклети, така и повече от пешеходците полицаи са снабдени с радиостанции.

Както и в началото споменах, груба обработка на наши служители не ми е известно да е правена, но някои неща правят впечатление и които смятам не са без значение.

1. Смятам, че един от начините за черпене сведения за нашата страна и получаване на по-богати впечатления за работниците от представителството са честите покани за вечери, които се правят особено за търговските работници. Обикновено вечерите се организират от търговски фирми в заведения с гейши - в отделни стай, които се ангажират предварително. Така, че преди вечерята още се знае състава на хората, които ще бъдат и кога ще дойдат. По време на самата вечеря всеки се обслужва от отделна гейша. Последните постоянно подканят да се пие и яде. От гейшите се организират някои забавни игри, разучаване на песни и др. Създава се една обстановка в която всички започват да се чувствуват по-близки. Обикновено заведенията през лятото са лошо охладени, а през зимата добре отоплени което кара присъстващите да събличат саката, които се оставят на определено място достъпно за всички, които са в стаята.

Макар, че няма данни за използването на този начин от японското разузнаване аз считам, че това се прави, тъй като още в първите години когато дойдох в Япония имаше някои публични изявления от японска страна, че японците постигат най-добре своите цели с чужденците с "помоща" на гейшите и, че най-добри сделки в областта

- 8 -

на търговията, а и по други въпроси стават в баровете и заведенията с гейши.

Имаше известни сигнали, че някои от нашите хора, които присъствуват на такива вечери под въздействието на създадената обстановка и добиване на добро настроение вследствие употребата на макар и на не голями количества алкохол, започват да говорят повече от позволеното и неща по адрес на други хора от мисията. На това бе обърнато внимание от страна на ръководството на мисията.

2. Въпреки, че нямаме данни, че слабостта към жените на бившия търговски представител е използвана от японска страна да му се "подхвърлят" жени на полицията, може да се предполага, че най-малкото те са знаели за това и са играли някаква роля.

Възможно е от преди идването на др. Катъров в Япония, японците да не са знаели за неговите слабости. След като, обаче, групата от трима души от търговското представителство започва активно да следи Катъров в продължение на 6 месеца, а и разговорите, които са водили помежду си на различни места по организиране проследяването и другите проведени мероприятия от тях, е станало ясно какъв човек е Катъров.

Смятам, че ще бъде полезен един разговор с Катъров.

3. Считам, че по отношение на състава на мисията активно работят служителите на работи 5 японци на работа в Посолството - една японка и в Търговското представителство - един японец и две японки. От моето идване в Токио - края на 1962 г., в Посолството работи вече трета различна японка, а в търговското представителство се смениха 4 шофьори и 3 секретарки /постоянна е само чистачката им/. Зад прословутото японско любопитство, което се забелязва в почти всички японци се крие според мен и организираното и подтиквано от полицията "любопитство". Когато идват в Посолството японци, от страна на секретарката се проявява голямо любопитство. Когато разговорите се водят в близост до нея, привидно работи и

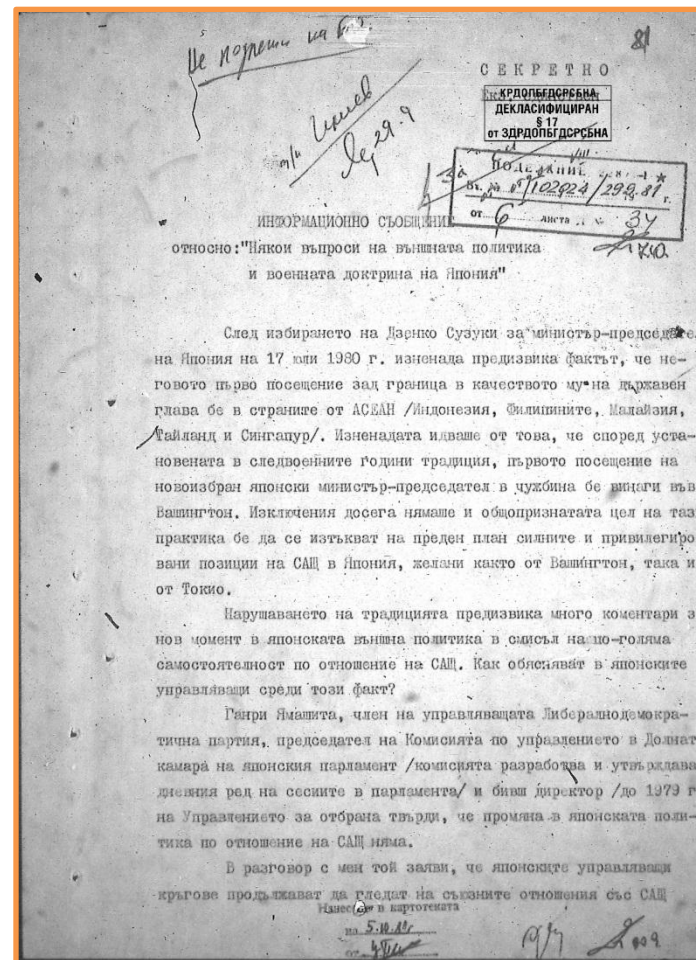
Информации, придобити от военното разузнаване

Политиката на Япония в Югоизточна Азия

Мероприятия по строителството на въоръжените сили на Япония

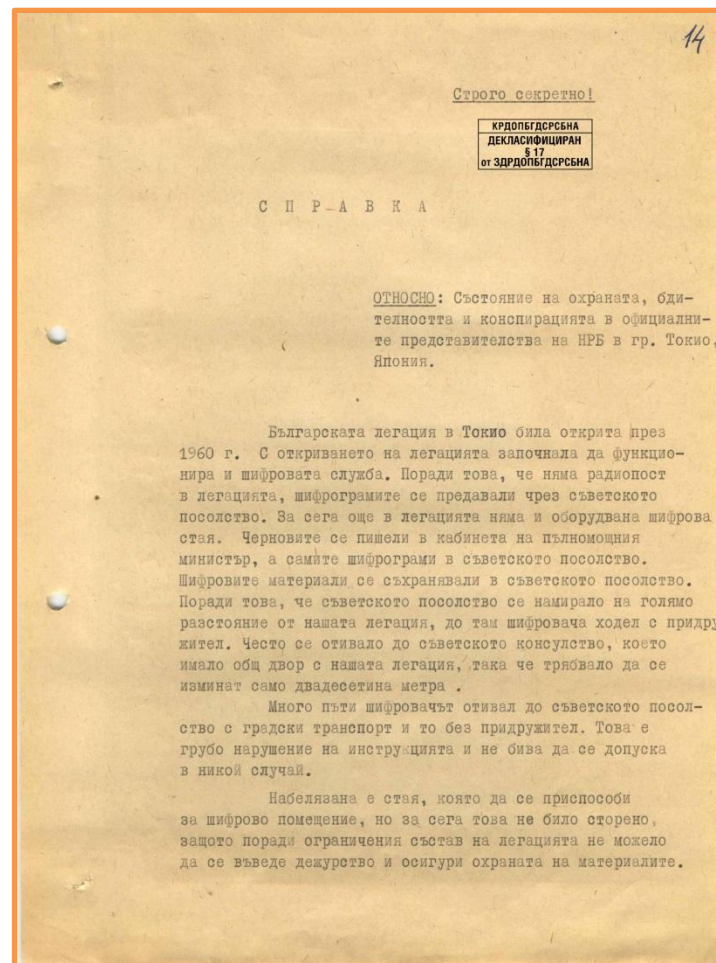
Политическо и икономическо проникване на Япония в страните от Югоизточна Азия

Въпроси на външната политика и военната доктрина на Япония

Документи от външнополитическото разузнаване

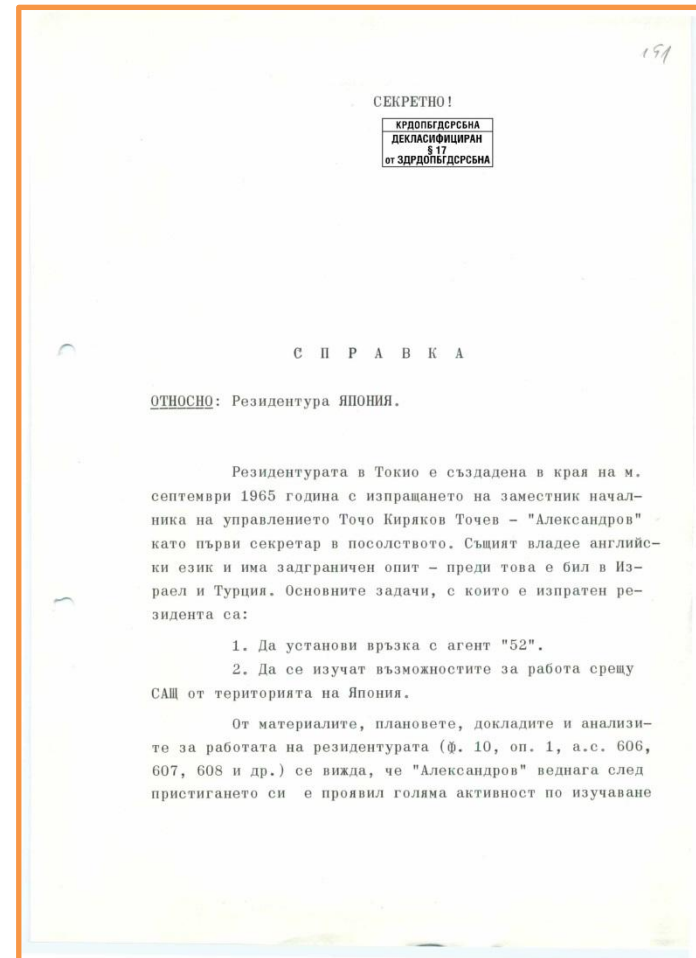
За България ли работи
външнополитическото
разузнаване или за чужди
интереси?

Резидентура в Токио

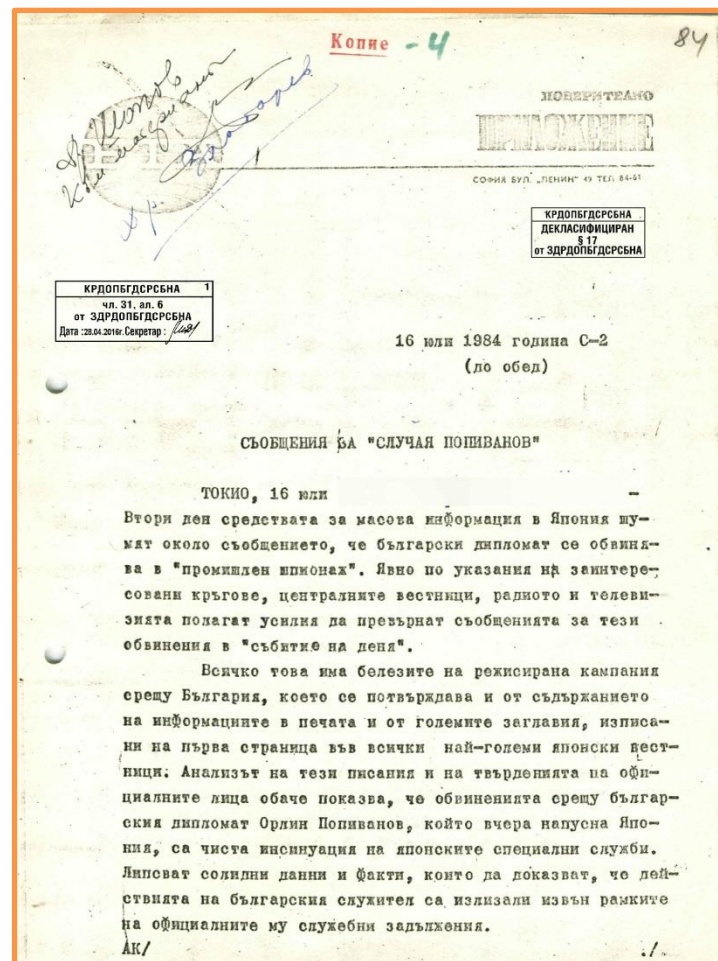
Създадена през септември 1965 година с изпращането на заместник-началника на Управлението – „Александров“ като първи секретар в посолството.

На съветските другари той предава и получаваната информация, както политическа, така и научно-техническа.

Български дипломат – обвинен в „ промишлен шпионаж“

- Според японските власти исканите технологични секрети далеч надхвърлят интересите и нуждите на българската промишленост. Те предполагат, че шпионажът е бил в полза на Съветския съюз, чиито дипломатически представители в Япония са под строго наблюдение.

Информации за секретни сътрудници и съветници в посолството

Зр. Кочев
Тази личност е известна с името
Кочев
онимия на н. Кочев
10 години в България
и си взел за
заплати, сестра си
разработва
Танява
относно: за работата на
и 300 минути
на спускане
всичко

ОТНОСНО: _____ - "ИСКРА".

_____ - "ИСКРА" е родена на _____, българка, българска гражданка, неомъжена, членка на БКП, с висше образование - английска филология, живуща в _____.

Произхожда от прогресивно чиновническо семейство. Бяща й е бил член на БКП от 1919 г. Майка й е безпартийна, политически неизградена.

Име _____

В училището и университетите "ИСКРА" е била активистка в Комсомола, поради което при завършването на университета е била разпределена за работа в МВР. Не е била приета, поради получени данни за известна _____.

Име сравнително голяма обща и музикална култура. _____, с които е _____.

Работата със секретни сътрудници на ул. "Свобода" се спуска в съответствие с указанията които дадени в горния чл. 53-ти.

КРДОПБГДСРБНА 1
 чл. 31, ал. 6
 от ЗДРДОПБГДСРБНА
 Дата : 28.04.2016; Секретар : _____

КРДОПБГДСРБНА 1
 чл. 31, ал. 6
 от ЗДРДОПБГДСРБНА
 Дата : 28.04.2016; Секретар : _____

СТРОГО СЕКРЕТНО!

М.В.Р.
 ПЪРВО ГЛАВНО
 УПРАВЛЕНИЕ—ДС
 гр. София

Рег. № 7802, екз. № 1
 8. 05.1984 год.

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО
 МИНИСТЪРА НА
 ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Поведението на _____
 съветник в посолството на НРБ в Япония.

_____ е на работа в посолството на НРБ в Токио-Япония като съветник от м.ноември.

Отговаря за културната дейност и печата, а като съветник се налага да наблюдава цялостната дейност на мисията и да участва вместо посланика, като представител на нашата страна в различни официални и протоколни мероприятия. Има опит от няколкократно работата зад граница. Познава проблемите на двустранните и международни отношения. Не ни е известно да е допускал сериозни нарушения в преките си задължения, с изключение на случая, когато в авторитетно японско списание е публикуван материал на нашия посланик, в който името на лр. Т.ЖИВКОВ на три пъти е било заменено с името на ТИТО. _____ е трябвало

Документи от фондовете на МВР

- *Системата на „народна демокрация“ в НРБ,*
- *разликата ѝ от съветската политическа система и*
- *дали тя не се явява параван на една чисто съветска тоталитарна политическа система ?*

По Вх. № 10604/5, 10, 1983 г. СТРОГО СЕКРЕТНО! 90

КРОПОТЪРСЕНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОП/ДРСЕНА

413

М В Р
ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС
Рег. № 16613 Екз. № 3
24-X-1983 19 год.
СОФИЯ

ДО
НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛ 14 ПРИ
ВТОРО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ ДС
Т _ У _ К _

На Рег. № 29118/30.09.1983 г.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Поддривната дейност на японските специални
служби против НР България и организация на
контраразузнавателната работа на органите на ДС.

Анализът на придобитата оперативна информация от
Об управление ДС за периода 1978-1983 г. показва, че япон-
ските специални служби все по-активно използват канала на
международния научен и културен обмен за провеждане на
поддривна дейност срещу НРБ.

През посочения период в нашата страна са пребива-
вали като студенти, аспиранти и специализанти 49 японски

www.comdos.bg

КОМИСИЯ

за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

Из архивите на ДС

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РУ НА ГЩ НА БНА В АЗИЯ (1944-1991)

Документален сборник

34